

Posudek recenzenta

diplomové práce autorky Lucie Petříkové na téma

Právní postavení československých legií v Rusku v letech 1914 – 1920

Na 55 stranách vlastního textu (připojeny jsou povinné přílohy) příloh autorka předkládá po formální stránce pečlivě vyhotovené pojednání zadaného tématu, které je úspěšným pokusem o historický a právněhistorický pohled na povšechně známou existenci a působení československého vojska za první světové války, v době, kdy samostatný stát Čechů a Slováků ještě neexistoval a po té byl budován. K jeho vytvoření a dalšímu trvání vojenské akce legií přispěly rozhodující měrou v mezinárodních politických jednáních o poválečném mírovém uspořádání Evropy.

Volba tématu práce je zvláště vhodná v současné době, na počátku dvacátých let 21. století, kdy široká česká a slovenská veřejnost si připomíná hlavní události výročí počátků naší republiky. Právněhistorické pojetí dějinných souvislostí, kterými se práce zabývá, nebývá středem pozornosti. Právní aspekty analyzovaných událostí bývají někdy ponechány mimo hlavní proud sledovaných jevů. Proto je volba zpracovávaného tématu zvláště vítaná.

Autorka svůj výklad ve shodě se „zásadami pro vypracování“ diplomového úkolu rozdělila na pět rozsahem vzájemně vyvážených kapitol. Podstatná, z hlediska tématu stěžejní, je podle L. Petříkové až kapitola třetí o právním postavení československých legií, když jí ovšem předchází výklad o zločinu vojenské zrady podle rakouského a uherského právního řádu.

Svůj výklad pisatelka převážně opírá o početné tituly odborné literatury vydané v době první ČSR a hlavně po roce 1990. Prameny – právní dokumenty, které by mohla sama ve vhodných souvislostech analyzovat, využívá poměrně málo. Forma odkazů v textu naznačuje jistou zkušenost pisatelky při práci s odborným textem. Přesto by čtenář na některých místech výkladu rád viděl ještě další odkazy, případně podrobnější vysvětlení.

Potěšující jsou autorčiny údaje o jejím osobním a rodinném poměru k významnému členu vrcholných orgánů československých legií i o jeho pozdějším působení v ústředních složkách Ministerstva národní obrany ČSR. Nad

úvodními řádky autorčina spisu se těším, že v dalším výkladu možná využije rodinné dokumenty nebo památky k ilustraci sdělovaných údajů apod.

Ve své práci se L. Petříková letmo dotýká i některých, dnes už málo známých právních souvislostí života příslušníků Československých legií. Podle disciplinárního řádu vzpomínaného např. na str. 45 uvádí uplatňovaný zákaz uzavírání manželství legionářů s ruskými nevěstami. Čtenáře jistě zaujme také úprava péče o invalidy po návratu vojáků do vlasti.

Autorka podle svého uvážení může při obhajobě doplnit na některých místech výkladu odkazy na zdroj informací. Tak např. na

str. 9 – doplnit odkaz – pramen uvedených postojů T.G. Masaryka,

str. 12 – pramen znění vojenské přísahy,

str. 13 – pramen (archivní ?) informací o přípravě trestního postihu T.G.M. (lépe do poznámky pod čarou,

str. 24 – vysvětlit závěry a přínos 2. haagské mírové konference pro legie,

str. 32 – osobnost Jířího Klecandy, jeho činnost v ČSR po válce ,

str. 50 – podrobněji průběh přípravy a přijetí zákona č. 462/1919 Sb. z. a n.

Otázka pro obhajobu: Organizace vojenských soudů 1914 – 1918 v monarchii, v Čs. legiích na Rusi a dále v republice (přehledně)

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh hodnocení: velmi dobře až výborně.

V Praze dne 20. dubna 2022

Doc. Dr. Ladislav Soukup, CSc.